

הרפובליקה השלישית (בצרפת) והבית השלישי (בישראל)

מעולם לא היו לי נטיות למיסטיקה. כלוחם, טייס, תעשיין ואיש עסקים פרטי, היו עיסוקי תמיד מוחשיים, טכניים, מציאותיים ומחייבים להטטה או פעולה בזמן אמיתי. מאז שעמדתי על דעתי הפוליטית, דבר שקרה מאוחר מאד בחיי, רודפת אותי חרדה עזה שנובעת מהזות התוכנית והסגנונית שבין מערכת הצרפתית של הרפובליקה השלישית הממשלתית וזו של הבית השלישי היהודי. מי שקרא את הספר "קריסתה של הרפובליקה השלישית" של וויליאם שירר, יבין את הדרתי.

צילום: רות

ח"כ יהואש צ'ידון (צ'אטו)

הרפובליקה הצרפתית השלישית קרסה באופן מחפיר, כארמון קלפים, כשנתרחה המתקפה הגרמנית של חרשי מאייוני 1940. היא התמוטטה על אף העובדה שהיו לה יותר חיי לים, טנקים ומטוסים מההיו לגרמני. ניס. לכל העדות, היא נפלה בגלל תפקודה הקלוקי של ממשלתה, ממי שלת החיות העממית הקואליציונית, במשך השנים שקדמו למלחמה ובעת המלחמה עצמה. ממשלת הקואליציה הצרפתית זרעה תוהו ובוהו באורל העם, במשקו, בצבאו, ובמערכת המנהל הציבורי וגרמה לבורות של "אכול ושתה כי מחר נמות" בכל מגזרי החיים במדינה.

המודעות הלאומית, הרבקה ההופך קהילת אנשים לעם, נעלמה. הסדרות העובדים דרשו מהממשלה בעלת הצביון הסוציאליסטי רישות בלתי סבירות ושיתוק את המדינה בשביתותיהן. המשק עמד על סף התמוטטות. ההון ברח מהמדינה. הימין (במקרה דגן) החל להתייחס. בהבנה" לאויב, להיטלר. הצבא נותר ללא הנחיה מדינית ברורה, תחת פיקוד של גנרלים וקנים שמונו או לא פוטרו מטעמי פשרה קואליציונית.

ממשלת צרפת של חרשי מאייוני 1940 היתה פועל יוצא מתחייב מצורת הממשל של הרפובליקה השלישית, המתב-ססת על מינוי הממשלה שבויה בידי פרלמנט מפוצל, דיכוי גנטי, שבו האינטרס הממלכתי משני לעומת האינטרס האישי או המפלגתי. בדיוק כמו אצלנו, בבית השלישי.

אם כך, מדוע לא קרס הבית השלישי? שאלה מתבקשת תשובתי היא, שמה שעמד לממשלות הבית השלישי ולא עמד לממשלת הרפובליקה השלישית במאייוני 1940, הוא צרוף של תחושה של סכנת חיים אישית (הצח עם במקרה של כשלון המלחמה), מתח אידיאולוגי ציוני, מנהיגות חזקה בשעת המבחן הקשה ביותר והרבה, הרבה מול.

צירוף של תחושה סכנה אישית, בתוספת מנה גרושה של מתח אידיאולוגי, בהכונה של מנהיגות חזקה, אין כמותם

להעלאת רמת האדרנלין הלאומי. מסיבות הראיות לנתיחת נפרד את הון קשורות, לדעתי, ישירות לתיפקוד הממשלה, המתח האידיאולוגי הישראלי רפה מאוד והמנהיגות החזקה, המקובלת, עברה מן העולם עם הקרע שנוצר בין העם והמנהיגות שלו עקב מחלל הממשלה במלחמת יום הכיפורים.

האיום בהשמדה טוטלית עדיין קיים, למרבת הצער, אלא שאין חשים בו באותה אינטנסיביות כבי"עבר. שורה של נצחונות צבאיים מעמדם, הכוה את הרגשת הסכנה הלאומית. רמת האדרנלין הלאומי ירדה אפוא מאד והוחלפה בדחף האישי להסתדר, ויהיה זה על חשבון הכלל. אדם לאדם זאב. הסיסמה הלאומית היא "חפש את הדרך הקלה" בשטח המדיני כבשטח הכלכלי או התרבותי. התוצאות ידועות. פשיטת רגל אישית, מורלית, כלכלית ומדרינית. הרגשת חלוק.

הבוחן את סוגיית הדרך שבה ניתן להגיע לפתרון ברמה הלאומית יגיע במהרה למסקנה הירדועה משחר הימים: הדג מקריב מהראש. אם היה מי שפיקפק בדבר, בא השנתיים האחרונות של הנגה דיראשת ההולכת צפונה ודרומה בעת וכעונה אחת (ומתפלאה שאינה מתקדמת) ובאו חמישים ימי מעשה המרכבה הממשלתית האחרונה והוכיחו כי צורת הממשל הקיימת היא אנטי תזה למה שמדינת ישראל זקוקה לו.

הצנינות שבה אידיאולוגיות ותורות מדיניות החליפו ידיים תמורת בצע כסף או עמדות כח, הסחר המשפיל באמון הציבור שניתן לנבחרים, משיכות היתר המתכססת מכיסו של הציבור, מעשי התרמים והתמרונים הפוליטיים האפלים עם הסכמים סוריים, סוריים ביותר וסוריים עד כדי אי-הרלפה, תרמו תרם מתם להרס הרקמה הלאומית ויצרו פצע שלא יגליד בקלות. סכימפוזיון בו השתתפתי בחודש מרץ 88, אמר פרופסור יחזקאל דרוו: "מערכת (ניהול) טובה היא מערכת המביאה אנשים בינוניים להחליט החלטות טובות, ואילו אצלנו המערכת כזו שבה אנשים טובים מחליטים החלטות מאוד בינוניות."

זה understatement אקדמי ראוי לציון. כשהצרפתים שברפובליקה הרביעית (יורשתה של השלישית לאחר מלחמת העולם) ראו שצורת הממשל הישנה אינה מסוגלת לפעול, הם פנו למרלל האמריקאי, הנכיסו בו שינויים מתחייבים וקמה הרפובליקה החמישית בשנת 1958. הרפובליקה החמישית הוכיחה כי ניתן, מבלי להחליף את העם, לנהל מדינה תקינה, לבססה ולהביאה לדין שגשוג יחסי. מדוע לא נעשה דבר דומה בישראל?

זהו, קיסר, צבן ושמאי — השבוע סיימו את תפקידם ההיסטוריים. שלישייה שאף פעם לא היתה קיימת בתודעת הציבור לולא היה קיים דבר המכונה "בחירות להסתדרות". בחירות בהן הפער בין קטנות המועמדים לגדלות מספר הבחורים הוא הגדול ביותר. ●●● הציבור עוד לבטח יתגעגע לאותן אלפי תמונות וכרזות של אותם מעט אפרוריים, שנדמה כי הוכיחו סופית שאפשר להיות "מפורסם" מבלי להיות "אישי". ●●● נשיאים ומנהיגי עולם כבר יודעים שישראל רגילה לשלם ב"שטחים תמורת פגישות". לפני זמן לא רב שלילמנו כטאכה תמורת פגישה של ראש ממשלתנו (פרס) עם נשיא מצרים. (למרות שביום מהשמה הדרונו עונריו של רה"מ להסיר את תווית המחיר מאוחר יותר) עתה אנו כנראה הולכים לשלם מחיר הרבה יותר גבוה כיאות פגישה עם נשיא הרבה יותר מכובד. ●●● גם כאן צפוי אשראי נוח. אך התשלום הוא באותה מטבע — "שטחים תמורת פגישות". ●●● החברים השמאלנים של החברים אינם מבינים כיצד קורה הדבר שבזמן שכל העולם מאמץ את הגישה "הדמוקרטית" ליברלית, ממרד הסטודנטים בסין, דרך המאורעות ברוסיה, מזרח גרמניה ועד העולם השלישי, רק העולם הערבי המקיף אותנו בחום מחניק, מאמץ, כאילו להכעיס, תפיסות פונד-מנטליסטיות, חומייניסטיות, אנטי דמוקרטיות. כאילו לא רואים שם, רואים עולם" ולא קוראים את פרנסים פוקימה. ●●● וכך בכל מקום שיש התנוונות לאוכלוסיה הלאומית לבחור מתוכה "נציגים אותנטיים". אם במצרים ואם בירדן, אם בעזה ואם כאום אל פחם, אנו שומעים על "השד" האיס" לאמי שיוצא מהבנקוב" ושלל בייטויים נוספים המחזירים אותנו ולו לרצונ למציאות המראה לנו עם מי יש לנו "ספק" באזור. ●●● ואגב בדמוקרטיה הישראלית שתמיד מופת" עת מחדש מאותו איסלאמי הג' מכל חור ערבי אפשרי, עדיין מאמצת בעקשנות עיוורת את התפיסה ש"עם אויבים חייבים לעשות שלום" למרות שהעובדות שאינן מצביעות "ר"ץ) מצביעות מדי יום על כך ש"עם אויבים כאלה אי אפשר לעשות שלום". ●●● למרות כל זאת, כל נצחון איסלאמי בתצרונו האחרית נענה מיד בכובד ראש שמאלני המודיע בטעם מר ש נצחון. "אישנו לכם" מי שלא רצה את אש"ף יקבל את התנועה האיסלאמית". ומיד אחריו עולה חיוך של ארשת שביעות רצון, שפטר לכאורה את הנביא השמאלני מלהתמודד עם המציאות החדשה. כאילו זה כבר אינו עניינו יותר. הוא ממחה לאש"ף, המאס על ככר עסק של הימין. ●●● מעניין אם שמעון פרס לקח בחשבון את השר אהוד אולמרט כשחישב את חישוביו ומצא ש"יש רוב בכנסת התומך בפשרה טריטוריאלית" ... ●●● במערך אומרים שהדבר היחיד המחזיק את הליכוד זה שימון. ●●● בליכוד אומרים שהדבר היחיד המחזיק את פרס זו האלטרנטיבה שאין לו ●●● בעוד ממשלתנו מתנערת מכל קשר עם שלטון האפרטהייד בדרום אפריקה, היא פועלת להירוק הקשרים עם משטר הטבח בסין. השבוע אף נורע שהסטודנטים הסינים (שעדיין נשאר) יזכו במילגות ישראליות בתמורה למילגות ממשלתיות סיניות שיוחלוקו בישראל. העיקר להדק את היחסים ולהשתדל שזה יהיה עם הרווחים הנכונים. ●●● בשאלו את ביילין. ●●● עיתון חדש יצא בעיר, "הפטיש" שמו — עיתון "השכונות והמרוכאים". בין הכוכבים הראשיים — יעל פישביין וצבן כסה. החברים אף פעם לא ידעו שהם מהצד של המרוכאים. ●●● חברים חושבים שבמקור קראו לעיתון "הפטיש והמגל" רק שני מ"נרגילה" לבטח התנגד. ●●● בעיתון "העיר" מתפלאים השבוע שלא רק בלי" כור, גם משה שחל שר האגריה ממנה מינויים פוליטיים". ●●● שלטון הפרלמנטרית של המערך" זה רק סיפור מיתו" לוגי עממי שהליכוד הפיץ ברבים כדי להצדיק את מעשיו בהווה, ואילו עתה, המוכשרים מבין המערכניקים אינם "חוזרים לשורשים" אלא כס"כ לומרים מאטריה חדשה. ●●● אצל ג'ורג' אורוול לא קראו לזה עיתון "העיר" אלא "מיניסטריון האמת". ●●●

החברים של אופירה

נ.ב. במזרח רומניה יפצו את החומר, בעל המשמר" שיוו את הלונ — שתי מהפכות עונק שבבוע אחד. עכשיו רק נותר להמתין לרלווא מה דעת בטאון מפ"ם על חוון, אחוות העמים" הגרמנים.

ענת גטוויסמרי' משמאל לעליה

לפני כשבוע התבשרנו על חידוש היחסים בין ישראל לאת" יופיה. וכעת צופים עלייתם של עוד כעשרים אלף מבני העדה שנתו עד כה מאחור. הפשרת היחסים עם ברית-המועצות מיומנת על סיכויי עליה של עוד כמאה אלף יהודים לארץ. עכשיו, הסוכנות היהודית שמומן פשטה רגל במתכונתה הש" גוררית-מימסית, מכניסה עצמה לררייב. יבואו העולים וייתקעו כאן בניוטרל.

עולים חדשים, מבחינת רוב הציבור בישראל, הינו דבר יפה מאוד ונחוץ מאוד להמשך קיום המדינה. מדינה ליהודים, מקלט מאנטישמיות גוברת בעולם. מאידך, קשה שלא להת" רשם שכאן, כבר שבלב זה של הנכונות לקליטת העולים, העסק תקוע. ההוכחה הברורה והיותר פשוטה לכך היא בצורת הגיעומים והמבוכה של עולי אתיופיה בראיונות שהתקיימו איתם השבוע מול מיקרופונים פתוחים ותגובתם לשאלה אם טוב להם יותר כאן בישראל.

מעבר לחשיבות של איחוד משפחות שנתוק, הורים מיל-דיהם, בעלים מנשותיהם, אפשר למצוא בכמה עיתונים ציטוטים המדברים על כאב מסוג אחר, על עלבון נחבא הנובע מהבנתם הברורה כי הם אורחים סוג ב'. היום, מי אנזי סתם ובל". אמר את. "אפילו אוכל להביא למשפחה שלי אני לא יכול". או ציטוט אחר: "שמעתי עכשיו בחדשות שרוצים להביא עוד עשרת אלפים עולים חדשים מאתיופיה. אני חושש שלא כדאי להם לבוא, וכדאי לבדוק אם בכלל יש להם מה לעשות כאן".